

Rolduc.

R

OLDUC! — 'tIs een heerlijke streek, het Z. O. gedeelte van Limburg, waarheen Ailbertus, de hoogadellijke en geleerde priester, als pelgrim uit Vlaanderenland getogen, zijne schreden richtte; een verrukkelijk oord, de weelderig begroeide heuvel, dien hij op Gods bevel tot stille wijkplaats koos, om met zijne medebroeders in heilige afzondering Gode te dienen.

De kleine rivier, de Worms, die van uit de stad van Karel den Groote door

een eng, van beide kanten door boschrijke heuvelen ingesloten dal, in grillige bochten en kronkelingen haar water voortstuwt, ontvangt daar, in eene zich plotseling breed openende vlakte, het bergwater, dat, van de oostelijke hellingen nederdalend, nu eens in beekjes voortslingert, dan in vijvers samenvloeit en eindelijk door de frissche, aan den voet van den zoogenaamden Duivelsberg gelegen beemden, in den schoot der rivier verdwijnt.

In de diepte der vallei ligt het stadje, eerst Rode, later, na het huwelijk van

Hendrik II, hertog van Limburg, met Mathilde, kleindochter van graaf Adelbert van Saffenberg, Hertogenrode geheeten.

Het eng saamgedrongen, steilklimmend vlekje is nog heden gedeeltelijk ingesloten door de ringmuren van den middeleeuwschen burcht, die eens het Castrum der graven van Saffenberg, weldra het kasteel der beroemde oorlogzuchtige Hertogen van Limburg werd, en welks grijze, gekanteelde slottoren thans nog het diepe dal beheerscht.

Van hier uit voeren rijk beschaduwde straatwegen, rechts, langs zand-, steen-, en bruinkoolgroeven, — het land is verwonderlijk rijk aan veelsoortige delfstoffen — naar de indrukwekkende ruïne van het eens zoo sterke, nu nog zoo fier op zijn heuvel gelegen Wilhelmstein, en, links, naar de oude, in woesten chaos door elkaar liggende steengroeven van Nivelstein, terwijl andere wegen, midden door de open, vruchtbare velden naar het bosch van Alsdorf en de dorpen Opper- en Neder-Bardenberg leiden.

Rondom op de hoogten rijzen tusschen welige korenvelden en frissche bosschen de slanke torens der omliggende dorpskerken, terwijl de hooge schoorsteenen der kolenmijnen met hunne breedgolvende, wuivende rookpluimen zich schilderachtig tegen den gezichteinder afteekenen. Ver, uren ver zuidwaarts ontwaart men in weifelend verschiet de schemerende massa's der grauwe toppen van het Eifelgebergte.

Drie spoorlijnen verleen thans een gemakkelijken toegang tot die heerlijke gouw.

Het panorama, dat zich oostwaarts uren ver voor onze oogen uitstrekt, wordt aan den westkant afgesloten door de grootsche gebouwen van Rolduc en zijne bosschen.

Met waarlijk vorstelijke pracht troont de eeuwenoude Abdij op hare groene heuvelen te midden der bosschen, spiegelt hare regelmatige en toch zoo sierlijke gevels en fiere torenkroon in de heldere wateren harer vijvers, — en beheerscht wijd en zijd het schilderachtige landschap.

Wie de Abdij beschouwt, die als een vorstin van hare hoogten den bewonderaar met koninklijke fierheid toeroept: «Dit land behoort mij! Ik heb zijne bosschen gerooid, zijne kerken gebouwd, zijn inwoners beschaafd, de schatten in zijn grond verborgen, aan den diepen schoot der aarde ontwoekerd;» — wie in haar gebouwen is doorgedrongen en gezien heeft, hoe zij haar breede gangen en vleugels werpt om de pandtuinen der grijze kerk; maar meer nog, wie binnen hare muren zijne jeugd heeft doorgebracht en het opvoedingsgesticht heeft leeren kennen en beminnen, is zeker begerig uit de jaarboeken nadere bijzonderheden omtrent de geschiedenis der acht eeuwen, die over Rolduc zijn heengetrokken, te vernemen.

En waarlijk schooner dan de ligging en de gebouwen van Rolduc is zijn overlevering.

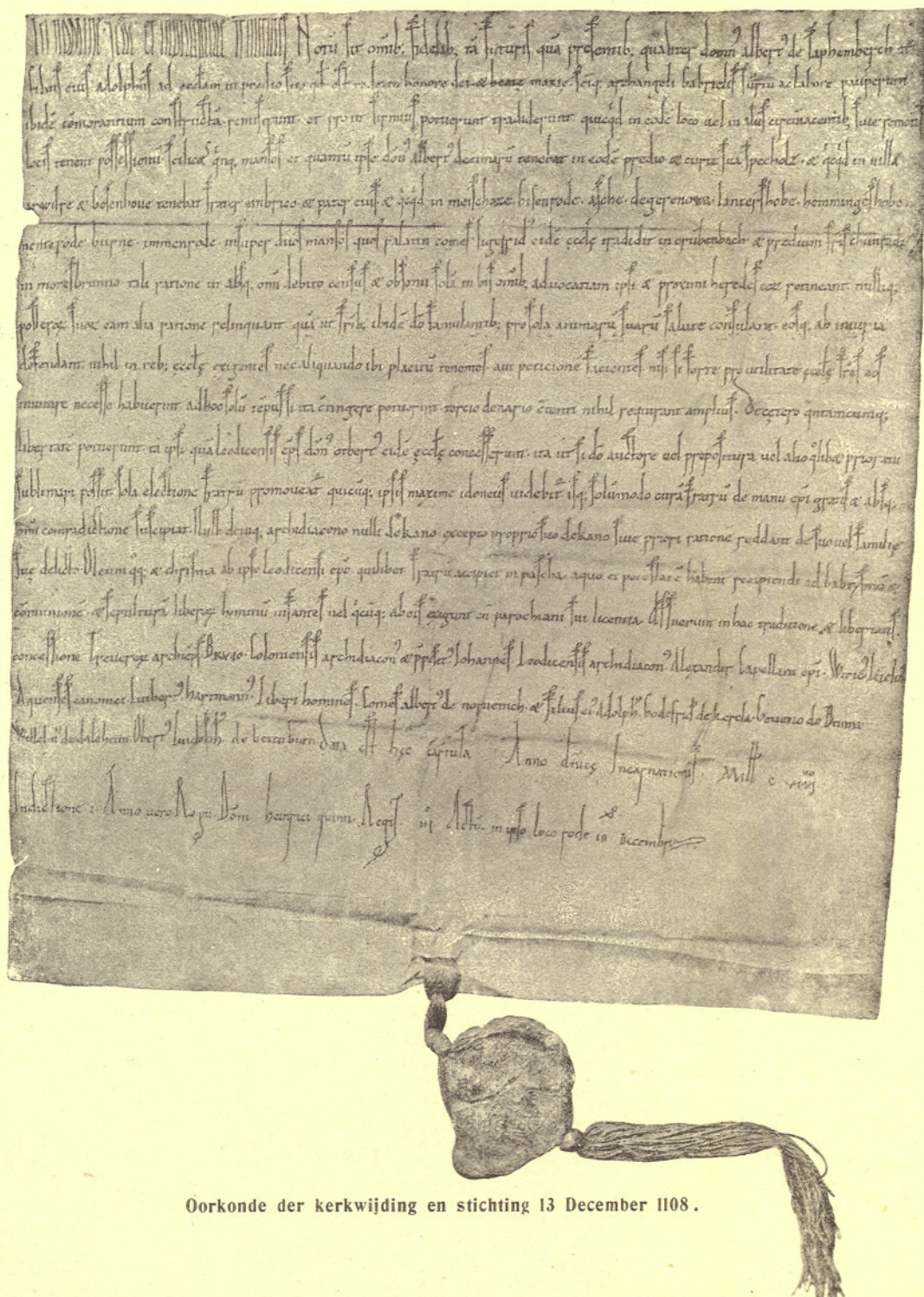
«Men moge een landschap vinden, even schilderachtig en lommerrijk als het onze, met eiken en beuken, zoo slank en rijk gekroond als die onzer lanen; men moge uit den schoot der aarde een water doen ontspringen even koel en zuiver als dat onzer bronnen; de hand der menschen moge gebouwen oprichten, die de onze in schoonheid en regelmaat van vorm evenaren: maar wat zijn deze voorrechten vergeleken bij al de herinneringen van wetenschap en deugd, bij al het zedelijke schoon, waarvan deze muren getuigen? De jaarboeken en de

overlevering van Rolduc gedurende bijna acht eeuwen, leveren ons het schoonste beeld van Rolduc's ware grootheid!»(1)

Laten wij dan in breede trekken de geschiedenis schetsen, eerst van den Stichter, dan van de Kerk met Crypte, verder van de Abdij en ten laatste van

het Seminarie, en mogen deze bladzijden een gedenkteeken zijn van hulde en dankbaarheid jegens God, die het Huis tot op dit oogenblik spaarde, van dankbaarheid tevens jegens allen, die door woord en daad tot zijne grootheid medewerkten.

(1) Neujean, Notice historique.

Oorkonde der kerkwijding en stichting 13 December 1108.